

**ÅRSBERETNING FOR
ADVOKATBEVILLINGSNEMNDEN
2008**

Advokatbevillingsnemndens sammensetning

Advokatbevillingsnemndens virksomhet og sammensetning følger av domstoloven § 226. Nemndens sammensetning har i 2008 vært slik:

Leder: Tingrettsdommer Trine Standal
(Varamedlem: Dommer Tove Merete Voldbæk)

Medlem: Advokat Erling Olav Lyngtveit
(Varamedlem: Advokat Mimi K. Berdal)

Medlem: Rådgiver Linette Heiberg
(Varamedlem: Rådgiver Dag Marcussen Olsen)

Advokatbevillingsnemndens sekretariatsfunksjon ivaretas av Tilsynsrådet for advokatvirksomhet.

Godtgjørelsen til Advokatbevillingsnemndens medlemmer og varamedlemmer fastsettes av Justisdepartementet og dekkes av Tilsynsrådet. Det ble utbetalt honorar til nemndens medlemmer i 2008 med til sammen kr. 193.542,-. Kostnadene ved nemndens drift dekkes av det bidrag som landets praktiserende advokater og rettshjelpere årlig plikter å betale til Tilsynsrådet for advokatvirksomhet. Regnskap og melding om nemndens virksomhet sendes hvert år til Justisdepartementet. Nemndens årsberetning blir også sendt landets praktiserende advokater og rettshjelpere.

Advokatbevillingsnemnden har i løpet av året avholdt 11 møter, hvorav 2 telefonmøter.

Generelt om Advokatbevillingsnemnden

Advokatbevillingsnemnden er disiplinær- og tilsynssystemets øverste organ. Dette innebærer at Advokatbevillingsnemnden – på sitt område – er overordnet de to øvrige organer i dette systemet; Tilsynsrådet for advokatvirksomhet og Disiplinærnemnden.

Advokatbevillingsnemnden behandler saker utelukkende på initiativ fra Tilsynsrådet for advokatvirksomhet eller Disiplinærnemnden, og har ikke anledning til selv å ta saker opp til behandling.

Forvaltnings- og offentlighetsloven gjelder for Advokatbevillingsnemndens virksomhet, med de begrensninger som følger av domstolloven § 226. Domstollovens habilitetsregler gjelder for nemndens medlemmer i den enkelte sak.

Advokatbevillingsnemndens virksomhet er nærmere omhandlet i advokatforskriften av 20. desember 1996 kapittel 6. Nemnden er klageinstans for vedtak som nevnt i domstolloven § 225 fjerde ledd, truffet av Tilsynsrådet. Dette gjelder vedtak som er til ugunst for den det retter seg mot, og klageadgangen omfatter bl.a. beslutning om oppnevning av forvalter, avslag på søknad om advokatbevilling, avslag på søknad om autorisasjon av advokatfullmektig og avslag på søknad om tillatelse til å utøve rettshjelpvirksomhet.

Advokatbevillingsnemnden avgjør saker etter forslag fra Tilsynsrådet eller Disiplinærnemnden, som nevnt i domstolloven § 219 tredje ledd og § 230, jf. § 226 annet ledd. Bestemmelsene omfatter bl.a. tilbakekall av advokatbevillinger og nedleggelse av forbud mot at en person som har juridisk embetseksamen yter rettshjelp. Dersom Advokatbevillingsnemnden ikke tar Tilsynsrådets / Disiplinærnemndens forslag til følge, kan nemnden i stedet meddele vedkommende en irrettesettelse eller en advarsel.

Advokatbevillingsnemndens vedtak om tilbakekall av advokatbevillinger og om tilbakekall av fullmektigautorisasjoner kan bringes inn for retten, som kan prøve alle sider av nemndens vedtak. Staten ved Advokatbevillingsnemnden er rett saksøkt. Reglene i tvisteloven gjelder for eventuelle søksmål, og retten kan beslutte at vedtaket ikke skal ha virkning før det er avsagt dom eller endelig dom foreligger, jf. domstolloven § 230 første ledd i.f. Advokatbevillingsnemnden kan også selv treffe beslutning om å utsette iverksettingen av vedtaket til det foreligger endelig dom, jf. forvaltningsloven § 42.

Virksomheten i 2008

Advokatbevillingsnemnden har i 2008 behandlet til sammen 114 saker. Dette er en økning fra 2007 (104). Samtlige saker er mottatt fra Tilsynsrådet for advokatvirksomhet. 86 av sakene gjelder innberetninger etter fristoversittelser – de øvrige sakene omhandler andre forhold, se nedenfor.

Advokatbevillingsnemnden har i 2008 tilbakekalt 17 advokatbevillinger. Dette innebærer en økning i forhold til 2007 (12). To av tilbakekallsvedtakene fra 2008 er brakt inn for domstolene.

Advokatbevillingsnemnden har meddelt 28 irettesettelser og 44 advarsler. For 2007 var tilsvarende tall hhv. 33 og 30.

Dersom en advokats bo kommer under konkursbehandling, trer advokatbevillingen ut av kraft inntil gjelden blir ordnet, jf. domstoloven § 230 annet ledd første pkt. Når vedkommende godtgjør at gjelden er ordnet, kan Advokatbevillingsnemnden etter søknad oppheve suspensjonen. Advokatbevillingsnemnden mottok 1 slik søknad i 2008. Søknaden ble innvilget.

Advokatbevillingsnemnden behandlet 3 klager på avslag på søknad om advokatbevilling. 1 av disse ble etterkommet. I tillegg mottok Advokatbevillingsnemnden 1 klage på Tilsynsrådets avslag på søknad om ny bevilling *etter tidligere tilbakekall*. Denne ble avslått. Nemnden behandlet videre 1 klage på avslag på søknad om autorisasjon av advokatfullmektig, jf. domstoloven § 223 annet ledd. Klagen ble ikke tatt til følge.

Aktuelle avgjørelser i 2008

1. Tilsynsrådets innberetninger etter bokettersyn

Advokatbevillingsnemnden har i løpet av 2008 mottatt 4 innberetninger fra Tilsynsrådet som relaterer seg til avholdte bokettersyn. Advokatbevillingsnemnden besluttet i 2 av sakene å tilbakekalle bevillingene. Advokatbevillingsnemnden besluttet i 2 av sakene (forent til felles behandling) å meddele en advarsel. Antallet innberetninger til Advokatbevillingsnemnden fra Tilsynsrådet på dette grunnlaget er litt lavere enn i 2007 (6).

a) Advokaten ble av Tilsynsrådets styre kritisert for at advokatselskapets regnskapsføring var preget av tildels sterk uorden, herunder manglende avstemming mellom advokatregnskapet og regnskap for to sameier selskapet var forretningsfører for. Det ble konstatert at det urettmessig var "lånt" totalt kr. 160.000,- fra disse sameiene. Det ble vist til at mangler ved bokføringen gjorde det vanskelig/ umulig å fastslå hvorvidt det forøvrig var underdekning i klientmidler.

Advokaten ble innberettet til Advokatbevillingsnemnden med anmodning om tilbakekall av hans bevilling i medhold av domstoloven § 230 første ledd nr. 1. Advokatbevillingsnemnden sluttet seg i hovedsak til Tilsynsrådets vurdering og begrunnelse, og tilbakekalte advokatens bevilling.

b) 2 advokater var innberettet av Tilsynsrådets styre med forslag om tilbakekall av bevillingen til begge. Bakgrunnen var en rekke kritikkverdige forhold som var avdekket i deres tidligere advokatselskap. Det ble bl.a. påpekt at regnskapsføringen var innrettet på en slik måte at virksomheten vanskelig lot seg kontrollere. Også klientmiddelbehandlingen var preget av generell uorden og manglende kontroll. I

tillegg ble advokatene kritisert for en rekke organisatoriske forhold. Advokatbevillingsnemnden fant angjeldende forhold svært alvorlige, men fant under tvil kun å ville meddele en advarsel.

c) Advokatens bevilling ble tilbakekalt i medhold av domstoloven § 230 første ledd nr. 1 og 3. Bakgrunnen var at advokaten under det avholdte bokettersynet ikke hadde fremlagt fullstendig regnskapsmateriale, noe som medførte at Tilsynsrådets revisor ikke kunne foreta en fullgod kontroll av advokatens regnskapsføring. Det ble likevel avdekket en underdekning pr. 31.12.2007 på over 5 millioner kroner. Advokaten tok i 2008 ut stevning mot Advokatbevillingsnemnden og Oslo tingrett ga oppsettende virkning. Beslutningen om oppsettende virkning ble påanket, men anken ble ikke behandlet før hovedforhandling. Det har ikke falt dom i saken.

2. Tilsynsrådets innberetninger av fristoversittelser

Praktiserende advokater og rettshjelpere skal senest innen 1. april hvert år betale det lovbestemte bidraget til Tilsynsrådet, og for advokatenes del også til Disiplinærnemnden. Praktiserende advokater og rettshjelpere skal senest innen ovennevnte dato også innsende egenerklæring med revisoruttalelse samt vedlegg til Tilsynsrådet. [F.o.m. 2009 er fristen endret til 30. april].

Advokatbevillingsnemnden har behandlet innberetninger av til sammen 69 advokater/rettshjelpere for mislighold av plikten til å betale bidrag og /eller plikten til innsendelse av egenerklæring med revisoruttalelse samt vedlegg. Dette er en liten økning fra 2007, hvor tallet var 64.

Av de innberettede advokater/rettshjelpere ble 16 innberettet som følge av manglende rettidig bidragsbetaling. 6 ble meddelt en irettesettelse for dette forholdet og 10 ble meddelt en advarsel. 2 av advokatene mistet senere sin bevilling pga. ytterligere fristoversittelse.

32 advokater/rettshjelpere ble innberettet som følge av manglende rettidig innsendelse av egenerklæring med vedlegg. 16 av dem ble meddelt en irettesettelse og 16 ble meddelt en advarsel. 5 av de advokatene som ble meddelt en advarsel mistet senere sin bevilling pga. ytterligere fristoversittelse.

21 advokater/rettshjelpere ble innberettet som følge av både manglende betaling av bidrag og manglende innsendelse av egenerklæring med vedlegg. Av disse ble 7 meddelt en irettesettelse og 14 ble meddelt en advarsel. 6 av dem som her opprinnelig ble meddelt en advarsel, mistet senere sin bevilling pga. ytterligere fristoversittelse.

3. Tilsynsrådets innberetning som følge av manglende sikkerhetsstillelse

Advokater som vil utøve advokatvirksomhet i eget navn, skal stille sikkerhet, jf. domstoloven § 222 første ledd første punktum. Sikkerheten skal være stillet før virksomheten settes i gang og så lenge den pågår, jf. advokatforskriften § 2-1 første ledd. Dersom en advokat misligholder plikten til å stille sikkerhet etter domstoloven § 222, kan Advokatbevillingsnemnden tilbakekalle hans advokatbevilling, jf. domstoloven § 230 første ledd nr. 2. 2 advokater ble i 2008 innberettet av Tilsynsrådet som følge av manglende fornyet sikkerhetsstillelse og mistet sin bevilling for forholdet. Den ene var samtidig innberettet også for andre forhold, og hans bevilling ble senere tilbakekalt også i medhold av domstoloven § 230 første ledd nr. 3.

4. Advokatbevillingsnemndens avgjørelser i klagesaker

Klager på avslag på søknad om advokatbevilling.

a) Advokatbevillingsnemnden fant, som Tilsynsrådet, at søkeren ikke oppfylte de krav som stilles i domstoloven § 220 annet ledd og fjerde ledd for å få advokatbevilling. Det forelå en rekke kritikkverdige forhold, herunder at vedkommende hadde brukt egen bankkonto hvor klientbankkonto skulle vært benyttet, samt at han i fullmektigperioden hadde fremstått utad som advokat. Vedkommende hadde i tillegg til ulovlig advokatvirksomhet også utøvet ulovlig eiendomsmedling.

b) Advokatbevillingsnemnden la, som Tilsynsrådet, til grunn at klageren, for en av sakene som var påberopt til oppfyllelse av prosedyrekravet, hadde opptrådt i rettergang uten at nødvendig autorisasjonsforhold var etablert. Hun fikk, som en konsekvens av dette, underkjent prosedyreerfaring.

c) Advokatbevillingsnemnden ble forelagt spørsmålet om prosedyrekravet i advokatforskriften § 8-1 var oppfylt. Det var påberopt to delte saker. Den førstnevnte saken endte etter henholdsvis 2 timer og 35 minutter, og den sistnevnte saken endte etter 3 timer. Advokatfullmektigen holdt innledningsforedraget og hadde avhør av parter/vitner i begge sakene. Advokatbevillingsnemnden fant etter en konkret vurdering at sakene hadde det tilstrekkelige omfang til å konstatere at domstolovens krav til prosedyre var oppfylt, jf. advokatforskriften § 8-1. Det ble følgelig lagt til grunn at sakene hadde gitt fullmektigen en slik "viss praktisk erfaring fra rettergang" som omtales i Justisdepartementets rundskriv G-25/97 punkt 4.2. Det ble lagt vekt på at advokatfullmektigen hadde hatt en vesentlig del av ansvaret for selve gjennomføringen av sakene. Det ble videre sett hen til at de problemstillingene som sakene reiste måtte betraktes som vanskelig juss.

Klage på avslag på søknad om autorisasjon

I denne saken ble det både søkt om ny bevilling etter tidligere tilbakekall og subsidiært om autorisasjon som advokatfullmektig. Advokat-

bevillingsnemnden fant ikke å innvilge noen av søknadene og fant at vedkommende ikke oppfylte vilkårene i domstoloven § 223 annet ledd annet og tredje punktum, jf. domstoloven § 230 femte ledd. Nemnden la i sin vurdering vekt på de meget alvorlige forhold vedkommende var domfelt for (2 års ubetinget fengsel).

5. Klagesaker for Sivilombudsmannen

Ingen av Advokatbevillingsnemndens vedtak er i 2008 brakt inn for Stortingets ombudsmann for forvaltningen.

6. Søksmål mot Advokatbevillingsnemnden

Det vises til Årsberetning for 2007 hvor det innledningsvis henvises til 4 søksmål omtalt i Årsberetning for 2005. Det var i alle sakene krevd erstatning for økonomisk tap som følge av at vedkommendes søknad om ny bevilling – etter tidligere tilbakekall – ikke ble etterkommet på et tidligere tidspunkt. I Årsberetning for 2007 fremgår at tre av sakene er avgjort. I den fjerde saken ble det inngått forlik. Dette ble senere bestridt av saksøker, som i 2007 tok ut ny stevning mot Advokatbevillingsnemnden. Borgarting lagmannsrett avviste saken med hjemmel i tvistemålsloven § 286.

Videre fremgår av Årsberetning for 2007 at Advokatbevillingsnemnden i 2007 var saksøkt i 3 saker. Sak nr. 3 – Oslo tingretts dom av 14. januar 2008 – ble ikke anket av noen av partene og er nå rettskraftig. Videre fremgår at sak nr. 2 – Oslo tingretts dom av 29. september 2007 – ble påanket og at ankeforhandling var berammet i 2008. Saken ble imidlertid stanset i 2008 som følge av domfellelse i straffesak.

Videre vises det i beretningen til Årsberetningen for 2006 som omtaler to søksmål hvor Advokatbevillingsnemnden ble frifunnet ved Oslo tingretts dommer av hhv. 20. og 22. januar 2007. I begge sakene var bevillingen tilbakekalt bl.a. på bakgrunn av advokatenes manglende vilje og evne til samarbeid ved gjennomføring av besluttet bokettersyn. Begge dommene var påanket. Borgarting lagmannsrett avsa dom i en av sakene 26. oktober 2007. Tingrettens dom ble stadfestet og Staten tilkjent saksomkostninger. Lagmannsrettens dom ble påanket til Høyesterett. Anken ble nektet fremmet i 2008. I den andre saken var det berammet ankeforhandling for Borgarting lagmannsrett i 2008. Lagmannsretten avsa dom den 7. januar 2009 hvor tingrettens dom ble stadfestet.

I tillegg til de ovennevnte sakene, ble det i 2008 tatt ut søksmål i 2 saker. Begge gjaldt tilbakekall av advokatbevilling med hjemmel hhv. i domstoloven § 230 første ledd nr. 3 og samme bestemmelse nr. 1. og 3. Den siste saken er omtalt nærmere under pkt. 1, litra c ovenfor og omtales derfor ikke nærmere her.

I den første saken var advokatens bevilling tilbakekalt i medhold av domstoloven § 230 første ledd nr. 3 som følge av manglende innsendelse

av egenerklæring med vedlegg for regnskapsåret 2007. Advokaten tok den 27. august 2008 ut stevning med påstand om at Advokatbevillingsnemndens vedtak av 12. august 2008 skulle kjennes ugyldig og at vedtaket skulle gis utsatt virkning til endelig dom forelå. Oslo tingrett avsa samme dag beslutning om utsatt virkning frem til 20. september 2008. Advokatbevillingsnemnden fant i møtet 16. september 2008 ikke grunnlag for å omgjøre vedtaket av 12. august 2008. Advokaten ble derimot i møtet 2. oktober 2008 innvilget ny advokatbevilling etter at egenerklæringen med vedlegg for regnskapsåret 2007 var mottatt, og funnet i orden. På denne bakgrunn ble hovedsaken hevet.

7. Suspensjon av advokatbevilling ved advokaters straffbare forhold

Det følger av domstoloven § 230 fjerde ledd, jf. § 225 tredje ledd, at Advokatbevillingsnemnden – etter forslag fra Tilsynsrådet – kan bestemme at bevillingen skal tre ut av kraft (suspenderes) dersom en advokat blir siktet for en forbrytelse eller forseelse som kan medføre tap av advokatbevilling.

Advokatbevillingsnemnden har i løpet av 2008 vurdert suspensjon av advokatbevilling grunnet siktelse i straffesak i 7 saker:

1) Advokaten var tiltalt for overtredelse av straffeloven § 275 første og annet ledd, jf. § 276, på bakgrunn av sin bistand i forbindelse med salg av to fiskefartøy. Det forelå også to tidligere beslutninger fra Disiplinærnemnden vedrørende samme forhold. Advokatbevillingsnemnden besluttet ikke å suspendere advokatens bevilling. Det ble vektlagt at hovedforhandling var berammet kort tid etter møtets avholdelse. Advokaten ble senere frifunnet av tingretten og saken ble ikke anket.

2) Advokaten var tiltalt for overtredelse av straffeloven § 270 første ledd nr. 1 jf. annet ledd jf. § 271 og straffeloven § 166 første ledd. Advokaten hadde etter tiltalen forledet ansatte hos Fylkesmannen til å utbetale ham salær i saker etter lov om fri rettshjelp av 13. juni 1980. Advokatbevillingsnemnden besluttet ikke å suspendere advokatens bevilling, i tråd med Tilsynsrådets innstilling. Det ble vektlagt at hovedforhandling var berammet kort tid etter møtets avholdelse. Advokaten ble senere domfelt i tingretten og saken skal igjen behandles av Advokatbevillingsnemnden i 2009.

3) Advokaten var tiltalt for overtredelse av straffeloven § 182, bokføringsloven, ligningsloven, merverdiavgiftsloven og tolloven. Tiltalen omhandlet straffbare forhold begått i egenskap av daglig leder i et bilselskap. Bevillingen ble ikke suspendert, i tråd med Tilsynsrådets innstilling. Advokaten ble senere domfelt i tingretten og saken ble igjen fremlagt for Advokatbevillingsnemnden med spørsmål om tilbakekall av bevilling (rettskraftig dom). Nemnden konstaterte at advokaten var domfelt for alvorlige forhold begått i egenskap av daglig leder i et bilselskap men fant likevel ikke å tilbakekalle bevillingen. Det ble

bemerket at selv om det lettere vil danne grunnlag for tilbakekall av advokatbevilling hvis det straffbare eller kritikkverdige forhold har funnet sted i forbindelse med utøvelse av selve advokatvirksomheten, vil også forhold som ikke direkte knytter seg til virksomheten som advokat kunne medføre at vedkommende mister den tillit som er nødvendig for å være advokat. Advokatbevillingsnemnden fant likevel – dog under betydelig tvil – at det var tilstrekkelig å meddele advokaten en advarsel.

4) Advokaten var tiltalt for overtredelse av straffeloven § 132 første ledd. Advokatbevillingsnemnden besluttet ikke å suspendere advokatens bevilling. Advokaten ble senere frifunnet i tingretten og lagmannsretten.

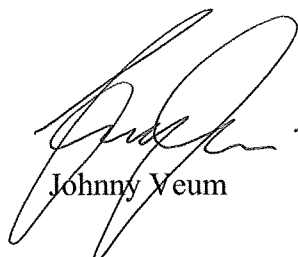
5) Advokaten var i tingretten (ikke rettskraftig) dømt for overtredelse av straffeloven § 255 jf. § 256 (grovt underslag) og straffeloven § 270 jf. § 271 (grovt bedrageri) til fengsel i to år. Advokaten var videre i medhold av straffeloven § 29 idømt rettighetstap for et tidsrom av fem år. Saken hadde tidligere vært fremlagt for Tilsynsrådets styre ved hhv. siktelse og tiltale, men styret fant å ville avvende dom i første instans før det ble tatt stilling til evt. anmodning om suspensjon av bevilling. Advokatbevillingsnemnden besluttet ved domfellelse ikke å suspendere advokatens bevilling, i tråd med innstillingen. Det ble vektlagt at hovedforhandling i ankesaken var berammet kort tid etter møtets avholdelse samt at det hadde gått lang tid fra dom ble avsagt. Ankesaken skal opp i 2009.

6) Advokaten var siktet for overtredelse av straffelovens § 233 jf. § 49 samt for overtredelse av straffelovens § 227 første straffealternativ. Advokatbevillingsnemnden fant å suspendere advokatens bevilling.

7) Advokatene (to) var tiltalt for overtredelse av straffeloven § 317 første og tredje ledd jf. strl. § 49. Advokatbevillingsnemnden besluttet ikke å suspendere advokatenes bevilling, i tråd med innstillingen. Dom er avsagt i 2009; advokatene ble frifunnet. Dommen er ikke rettskraftig.

Oslo, 10. februar 2009.

Advokatbevillingsnemnden

Johnny Veum

Trine Standal
Leder

Nina Walthinsen